

Alus ir Valdiški Taksai.
P. Zadeikis Atstovu į Latvija.
D. Pivaruno Byla del \$10,000.
Musų Draugai ir Ne Draugai.

Džiaugiamės susilaukę gero alaus. Žmonėm neberekės savo namuos, parengimus ar piknike gerti užnuodoyto butlegerių skystymo. Bet džiaugsmas tur but neilgai tęsis. Kuomet kišenės tuščios ne visi galės pavaisinti save ir kitus. O tuom tarpu federalė, valstijos ir miestų valdžios krauna taksus be atodairos. Alaus pardavėjai nusiskundžia jog geriausias biznis pelnas bus labai mažas. Pagyvensim—pamatysim.

Kauno laikraščiuose praskambėjo žinia, jog generalinis Lietuvos konsulas New Yorke p. P. Zadeikis skiriamas atstovu į Latvija. Jei taip ištikro yra, mes pirmutinai norėtumem pasveikinti p. Zadeikį su "paaukštintimu."

Amerikos lietuviai apgailestaus jo išvykimą. Nežiurint ar kas pritaria valdžiai ar ne į atstovus užsienio mes žiurime kaip jo žmones stovincius aukščiau partijų. Ponas P. Zadeikis kaip tik ir yra tuomi.

Bet klausimas ar jis sutiks pakeisti didžiulį New Yorką į mažutę Rygą?

Sandaros išdininkas p. D. Pivarunas turi užvedęs rimtą bylą prieš buv. Universal State Banko viršininkus. Dalykas paličia \$10,000 nota, kurią jis pasirašė. Notą arba vekselį įteikė bankui p. M. Rozenskis su p. D. Pivaruno garantija kad gauti iš banko paskolą namams statyti. Tačiau, kaip paaiškėjo, pusę pinigų jau buvo ankščiau išduota, o kita pusė visai neišimta iš banko. Ponas D. Pivarunas tikrina, jog čia buta aiškaus suokalbio išvilioti iš jo pinigų.

Keletas buvusių Sandaros narių, kurie pirmiau dirbo su mums išvien, bet delei įvairių priežasčių persiskyrė su mumis ir pasirinko emigranto gyvenimą, laiks nuo laiko vėl prisimena Sandarą. Vieni jų nesigaili tarti gerą žodį ir už tai aciu. Bet yra tokių, kurie perėję į naują "tikėjimą" ima mėtyt purvais į savo senuosius draugus. Pav. vienas Conn. valstijos publicistas nepraleidžia sąvaitės, neuždrožęs Sandarai. Tai ir visi jo "nuopelnai." Kito veikimo jis beveik neparodo.

Kad skaitytojas but aiškiau iš kur kilo visi panašūs kerštamimai priminsim del ko vienas ar kitas veikėjas taip greitai užsidega. Tai ne del principų ar idėjos, bet del asmeniško ambicijų. Asmuo apie kurį mes čia kalbam yra buvęs kandidatu į tam tikros organizacijos viršininkus. Mes jo neparėmėm del to, kad nebuvo galimybės paremti. Rezultate, susilaukėm audros, nors tik šaukšte vandens. Bet tai ne pirma ir ne paskutinė.

Panašių incidentų rasime visur. Pav. tulas artimas musiekų katalikų štabui asmuo suteikė jdomių informacijų apie klyusias varžytines tarp broliukų marojonų kontroliuojamos federacijos ir eilinių kunigų. Į šita konfliktą matė reikalo įsimaistyti net pats vyskupas paskirdamas federacijai tokį dvasios vadą, kokį jis, vyskupas, norėjo. Pirmiau pati federacija rinkdavo sau dvasios vadą.

Jaunimo organizacija "Vytytis" nužingsniavo savais keliais ir nebenori klausyti "Draugo" instrukcijų. Taigi matote, kad ir čia reikalinga trupučio klijų.

Vokietijos dar vis tebesitęsia persekiojami žydų. Jų bizniai boikotuojami ir uždaromi, o vadaai sodinami kalėjiman. Nukentėti tenka ir Lietuvos žydams, kurie buvo atvykę čia įvairiais

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XX

PENKTADIENIS, KOVO (MARCH) 31 D., 1933 M.

No. 13.

Prez. Rooseveltas Sumažino Valdžios Išlaidas Bilonu Dolerių

Tas Sutaupymas Susidės iš Sumažinimo Veteranams Pašalpy, Perorganizavimo Valdžios Aparato, Sumažinimo Valdžios Darbininkams Algų ir tt

Washingtonas.—Biudžeto direktorius Lewis Douglas paskelbė Roosevelto ekonomijos programo rezultatus iš kurių paaiškėjo, kad valdžios išlaidos bus sumažintos beveik bilionu dolerių. Sutaupymas susidės iš sekamų išlaidų apkarpymo:

Numušant veteranams pašalpas	\$480,000,000
Perorganizuojant valdžios aparatą	\$250,000,000
Sumažinant valdžios darb. algas	\$125,000,000
Apkarpant paštos išlaidas	\$75,000,000
Viso	\$930,000,000

Prez. Rooseveltas tikisi, įvykinus šias sutaupas, subalansuoti biudžetą, pakelti valdžios kreditą ir atsteigti žmonių pasitikėjimą valdžiai.

Tam sumažinimui valdžios išlaidų priešinas daugelis smulkesnių politikierių, nes perorganizuojant valdžios aparatą daugelis tų politikierių neteks darbo.

BOLIVIJOS KARIUOMENĖ SMARKIAI SUMUŠĖ PARAGVAJIECIUS

Keletas Šimtų Paragvajiečių Žuvo Durtuvų Susirėmime.

Port Munoz.—Bolivijos kareiviams užsibrėžus užimti Gondros tvirtovę, įvyko smarkus susirėmimas tarp priešingų kariuomenių, kuriame žuvo keletas šimtų paragvajiečių ir apie 30 boliviečių.

Kadangi kova įvyko miškuotoj apielinkėj, tai didžiausi susirėmimai buvo durtuvais. Kaip žinome, karas tarp šių šalių dar nėra paskelbtas, bet kautynės tęsiasi jau kelintas mėnesis ir abiejose pusėse jau yra žuvę keli tukstančiai kareivių. Del siaučiančio neoficialio karo tarp Bolivijos ir Paragvajaus kaimyninės valstybės pasireiškia gyventojų neramumai; ypatingai Urugvajų plečiasi propaganda prieš esamąją šalies valdžią ir diena iš dienos laukiamas perversmo.

reikalais. Štai "L. Z." skaitome: "Vokiečių užsienio reikalų ministerija pranešė musų atstovų bei Berlyne, kad Geringo įsakymu Berlyne esą suimti keli Lietuvos piliečiai, kurie įtariamai bendradarbiavę socialdemokratų laikraščiuose. Suimtieji piliečiai esą žydų tautybės. Vokiečių valdžia suimtuosius Lietuvos piliečius musų valdžiai siulo atsiimti."

Lenkai smarkiai subruzdavo Chicagos politikoj. Jie norėtu dabar išrinkti savo žmogų Szymczak šio miesto majoru, vietoj mirusio A. Cermako. Jeigu butų visuotini rinkimai, jie turėtu progos laimėti. Dabar jų jū vilietis dingo. Majoro rinkimus atliks miesto taryba, kurioj lenkų labai mažai, o airiai joku būdu nenori jiems nusileisti.

Reikia pripažinti lenkams kreditas už jų pastangas.

AMERIKA, ANGLIJA MĖGINA PASKUBINTI EKONOMINĖS KONFERENCIJOS ĮVYKIMĄ

Londonas.—Generalis Amerikos ambasadorius Europai, Norman Davis, turėjo ketletą konferencijų su Anglijos premjeru Ramsay MacDonaldu, kur svarbiausia pasikalbėjimų tema buvo nustatymas planų, kuriais kiek galint greičiau būtų sušaukta tarptautinė ekonomijos konferencija.

Iš tų pasitarimų paaiškėjo, kad yra galima konferenciją sušaukti apie Gegužės mėnesį.

Toj konferencijoj butų svarstomos visos kliutys, kurios kliudo pasaulio prekybai, kaip tai: per aukšti muitai, įvežimų užgynimas ir t.t. Tos kliutys gali but pašalintos tik tarptautinėj konferencijoj ir, N. Davis nuomone, dabar esąs patogiausias laikas prie bile kokių tarptautinių ekonominių sutarčių priedi, nes visas pasaulis kenčia ekonominių krizių ir nori kuo greičiau iš šios depresijos išbristi.

ESTAI RUOŠIA ĮSTATYMĄ KONSTITUCIJAI GINTI

Tam tikri gaivalai pradėjo kurstyti prieš demokratinę tvarką.

Talinas.—"Kaja" praneša, kad estų teisingumo ir vidaus reikalų ministeris Anderkopp seimo biudžeto komisijoj, tarp kitko, pareiškė, jog jis rengia įstatymo projektą, kuriuo laikraščiams bus uždrausta skelbti kurstomuos prieš dabartinę konstituciją straipsnių. Taip pat bus uždrausta sakyti kurstomuos kalbų susirinkimuose. Paskak laikraščiu, šis įstatymo projektas pagrįstas tuo, kad paskutiniu laiku per įvairių politinių organizacijų susirinkimus ir organus pradėta varyti agitacija prieš Estijos demokratinį režimą.

ITALAI RUOŠĖ SUKILIMĄ KROATIJOS IR DALMATIJOS

Mussolini žada Palaikyti Makdonaldą.

Belgradas.—Susėktas sąmokslas surengti sukilimą Kroatijoje ir Dalmatijoje ateinančių kelių savaičių bėgy naujai nepriklausomai valstybei įsteigti. Ginklai sukilėliams buvę atgabenti šmugelinukų iš Zaros ir kitų italų uostų. Daugiausia suminta kaimiečių. Vadii gyvena užsienioose, ir sukilėliai laukė iš jų įsakymo pradėti sukilimą.

Roma.—Italų spauda palaikiai sutiko Makdonaldo nusigin-klavimo planą. Laikraščiai pabrėžia, kad anglų plano smulkesnės sutampa su nusigin-klavimo ir susitaikinimo politika, kurią nuosekliai siulo Mussolini. Italų spaudoj reiškiamas vilties, kad Makdonaldo ir Mussolini sutikimas prives prie galo sutarimo visais esminiais punktais, ypač kad Mussolini yra prisirengęs palaikyti bet kokį nusigin-klavimą, jei tik kitos valstybės jį palaikys.

Teko sužinoti, kad tarifų komitetas baigė rašyti projektą, kuriuo numatoma keleivių bilietus bendrai papiginti 25%.

SSSR SUŠAUDYTI 35 ŽMONĖS

Tass praneša, kad Sovietų Rusijoje GPU nutarimu sušaudyta 35 žmonės "už kenkimą ir sabotažą."

LATVIJA IŠ TREMS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PRIEŠUS

Uždaromos Latvijoje Visos Fašistinės Organizacijos.

Ryga, kovo 17 d.—Latvių seimas po aštrių debatų priėmė socialdemokratų pasiulymą, kuriuo vyriausybei pavadama iš-tremti visus latvių demokratinę respublikai nedraugingus ta tarptautinė fašistus ir uždaryti fašistiškas latvių organizacijas, butent: nacionalsocialistų partiją ir Ugunskrustio, Legiono ir panašias organizacijas bei jų spaudos organus.

Žinios iš Lietuvos

KALBOS APIE KARĄ

Po hitlerininkų laimėjimo Vokietijoje Šiauliuose, kaip ir kitur, but, Lietuvoj, plačiai yra pasklidusios kalbos apie galimą naują pasaulinį karą. Piliiečių tarpe didelis susirupinimas, ypač tarp tų, kurie turi šokių ar kitokį turtą. Kai kurie, kas yra pradėję statyti namus, abejoja ar beverta statybą baigti—karas, sako, vistiek sugriaus.

ZUBOVAS IŠPARDUODA SAVO DVARUS

Šiauliuose gautomis žiniomis Mažeikių apskr. savivaldybė nutarė nupirkti iš p. Zubovo Dabikinės dvarą su triobėsiais ir 15 ha žemės. Dvare busią sutalpin-ta vaikų bei senelių prieglauda ir viena pradžios mokykla.

GAMINO DEGTINĘ GYDYTI SUNŲ

Lazdijų valsč. Staiderių km. viešosios policijos atstovai pas Matą Pikutį rado virtuvėje verdančią degtinę. Rasta jau išvairyta apie 8 literius ir 5 kibirus brogos. Įrankiai ir medžiaga konfiskuota, o byla perduota mokesčių departamentui. Kaltinamasis aiškino, kad degtinės nepardavinėjo, o daugiausia naudojo medicinoms tikslams (tepi-mui) sunui sergančiam džiova.

Lakunas Išgelbėjo nuo Vilkų Žmogų.

Varšuva.—Skrisdamas vienas lakunas pastebėjo tuščiam lauke vilkų užpultą ukininką. Laku-nas staiga nusileido ir tuo būdu išgelbėjo ukininką, nuvaikydamas vilkus.

Didelė Partija Žydų Išvažiavo Palestinon.

Kovo 13 d. iš Kauno Palestinon išvyko apie 200 Lietuvos žydų.

Išvažiuojančių palydėti į geležinkelio stotį susirinko didelės minios žydų.

LIETUVOS BANKO SVETIMŲ VALIUTŲ FONDAS

Per paskutines dvi savaites padidėjo nuo 14,43 iki 14,90 mil. litų. Aukso fondas pasiliko nepakitę—50,05 mil. litų. Banknotų apyvarta siekia 92,62 mil. litų. Banknotų padengimas aukso padidėjo nuo 52,9 iki 54,03%, o aukso ir valiuta—nuo 68,2 iki 70,1%.

PAKULŲ PIRKIMAS—KARO PRANASAS

Ryga.—Vakarų Europos valstybės pastarosiomis dienomis supirkusios didelius kiekius pakulų, kas taikos metu būtų visai negalima ir niekam nereikalinga. Rusija vien perėitą savaitę pardavusi pakulų 4,000 tonų. Pakulos ypač reikalingos karo metu mašins, brezentui, kareivių terboms ir kt. dalykams gaminti. Manoma, kad šios pakulos daugiausia eisiančios Kinijos ir Japonijos reikalams. Smarkiai pakulos perkamos Vokietijoje ir Prancuzijoje.

NEPRIĖMĖ DABOKLĖN

Neseniai vienas senelis atgabeno 80 metų amžiaus vos paeinančią senukę atlikti pabaudų už uogavimą ar grybavimą miške be leidimo. Valsčiaus raštvedys, pamatęs senelę, atsisakė priimti daboklėn, bet senis reikalavo, sakydams, kad "pinigų neturim pabaudai užsimokėti, tai ai gavęs seniuno paraginimą ir atvedžiau savo senę atlikti bausmę." Valsčiaus sekretorius pasiuntė seniūs teisman, kad pakeistų bausmę naminiu areštu.

MARIAMPOLEJ

Už Vištą Nupirko Arklį.

Vienas pilietis kaimietis pardavė paukščių turgavietėje vištą ir nuėjęs gyvulių turgavietėn nusipirko arklį.

Kaikurie kaimiečiai sako, vie-ton arklį reikės auginti vištas, nes už arklį reikia mokėti 75 cent. maito, o už vištą maito nereikia mokėti, o tuo tarpu kaurie arklį kainos sulygo su vištų kainomis.

Nupiovė Nosį.

Kovo 16 d. du Ramygalos val. gyventojai važiuodami iš Panevėžio turgaus namo, susipyko ir susimušė. Vienam iš jų nupiauta nosis. Nukentėjusis 17 d. kovo paguldytas į Panevėžio apskrities ligoninę.

Sumušė ir Atėmė 600 Litų.

Kovo 10 d. St. Ragauskas gyv. Viešintų miestely, kely Kupiškis—Šimonys, 60 km. atstu nuo Kupiškio, sumušė Gudą Juozą ir atėmė 600 litų. Ragauskas sulaukėtas ir perduotas Kupiškio nuovados teismo tardytojui.

Bedirbant Užgriuvo Žemė

Virbalis.—Bekasant žvyrą, užgriuvo žemė ir mirtinai sužeidė pil. J. Sakalaušką.

Pigina Geležinkelio Tarifą.

ALBANIJOS RADO DIDELIUS ŽIBALŲ ŠALTINIUS

Berlynas.—Albanijos konsulas pranešė, kad Albanijoje at-rasti dideli žibalo laukai ir kad Italija suteikė 200 mil. lirų kreditą jiems eksploatuoti. Ketinama nutiesti vamzdinę liniją į Valonos uostą, kur bus pastatyta didelė žibalo valykla. Žibalo laukų atradimas laikomas be galo didelės svarbos tiek Albanijai tiek Italijai.

Vokietijos Fašistai Pradėjo Persekioji Žydus

Hitlerininkų Patvarkymu Bus Boikotujami Žydų Bizniai, Apkarpomas Profesionalų Skaičius

Berlynas.—Praeitą šeštadienį visoj Vokietijoje prasidėjo smarki propaganda prieš žydus.

Nors pati Hitlerio valdžia tai propagandai nevadovauja, tačiau ji leidžia fašistų partijai pavartoti visus budus ir priemones kad kiek galint daugiau pakenkus Vokietijoje gyvenantiems žydams.

Kad kompanija prieš žydus būtų pasekmingesnė, fašistų partija priėmė tam tikrą, iš dvylikos punktų susidedantį, programą, kuriame numatomas sistematingas boikotavimas žydų krautuvių ir sumažinimas jų skaičiaus profesijose aukštesnėse mokyklose ir darbuose.

Pažymėjimui kuri krautuvi arba profesionalo ofisas yra žydo valdomas, prie tų namų bus pažymėti tam tikri ženklai ir

pastatytas fašistų policmonas, kuris atkalbinės publiką, kad ji neremtų žydų biznius.

Prasidėjus prieš žydus propagandai nevadovauja, tačiau ji leidžia fašistų partijai pavartoti visus budus ir priemones kad kiek galint daugiau pakenkus Vokietijoje gyvenantiems žydams.

Tie žydų protestai daug pakenkė Vokietijos užsienio prekybai, todėl fašistai dar labiau pradėjo žydus spausti ir grasin-ti jiems. Nežiurint tų priespaudų prieš žydus, užsienyje gyvena žydai dar labiau varo propagandą prieš Hitlerio valdžią ir nori atkreipti prieš ją pasaulio opiniją.

LATVIJOS DEMOKRATINIS CENTRAS REIKALAUJA PABALTIJO SAJUNGOS

Ryga.—Kovo 12 d. Rygoj įvyko latvių demokratinio centro kongresas.

Kongresas, atsižvelgdamas į paskutinius įvykius Vokietijoje, priėmė rezoliuciją, kurioj pareiškiamas, jog šie įvykiai parodo, kad atėjęs aukščiausias laikas Pabaltės sąjungai įsteigti ir Pabaltės valstybėmis susijungti užsienyje, finansų ir muitų politikos srityse. Tokia sutartis turėtų buti padaryta Mažosios Santarvės pavyzdžiu.

PRANCUZIJOS PROTESTAS BERLYNE

Berlynas.—Prancuzų ambasadorius Beryne vakar atsilankė vokiečių užsieniu reikalų ministerijoj ir pareiškė formalų protestą prieš tai, kad nacionalsocialistų smogiamoji dalis užėmė Kehlio kareivines. Be to, ambasadorius pareiškė protestą ir prieš tai, kad demilitarizuotoj zonoj nacionalsocialistų smogiamosios dalys vartojamos kaip padedamoji policija.

SKATINA SMALĄ IR TERPETINĄ GAMINTIS

Finansų ministerija išskėlė mintį, kad būtų sumažintas importas deguto, smalos, terpetino etc. Tuo reikalu finansų ministerija tarias su žemės ukio ministerija kaip skatinti piliiečius (ukininkus) arti miškų gyvenančius degti smalą ir degutą. Nurodoma norintiems šią pramonę plėsti duoti privilegijų, o įvežamiems tos rūšies fabrikan-tams gal ir muitą pakelti.

LENKAI TEBENORŲ PER LIETUVĄ PLUKDYTI MISKĄ

Spaudoj jau buvo rašyta, kad vilniečiai miško pirkliai neseniai atvykę Lietuvon klubino miško plukdymo reikalą Nemunu. Užsienio laikraščiai rašo, kad miško pirkliams nepavykusio reikalą pirmyn pastumėti, atatin-kamus žygius pradėdas daryti Lenkų ministeris Rygoj Bečkovičius.

Kongresas Priėmė Šerų Kontrolavimo Įstatymą

Tas Įstatymas Reikalauja, Kad Šerų ir Bonų Pardavėjai Pasakytų Tikrą Tiesą apie Išleidžiamų Bonų ir Šerų Tvirtumą

Washington, D. C.—Kongresas priėmė Prez. Roosevelto įteiktą bily, kuriuo suvaržomas visų korporacijų ir kitų biznio įstaigų šerų ir bonų išleidimas.

Vadovaujantis tuo įstatymu, bile kokia korporacija, norinti išleisti šerų, turės paaiškinti apie tų šerų tvirtumą, pastovumą ir pelningumą.

Tuo įstatymu Rooseveltas tikisi sustabdyti spekuliaciją žmonių pinigais, sulaukyti publiką nuo išnaudojimo ir užkirsti kelią visokiems išnaudojams ir šmu gelinkams.

Šis įstatymas papildys iki šiol gyvenantį posakį: tegul pirkėjas pasisaugo," nes šiuo įstatymu įvedama taisyklė: "tegul pardavėjas pasisaugo.

Priėmus šį įstatymą, Rooseveltas rengiasi pasiulyti kitus įstatymus, kuriais būtų apsaugoti pirkėjai, pardavėjai ir maitytojai nuo apgaudinėjimo bankų ir korporacijų.

VEŽYS GYDOMAS KOBROS NUODAIS

Paryžius.—Prancuzų medicinos akademijoj chirurgas prof. Gosset, pranešė apie įdomius 2½ metų bandymų rezultatus. Bandymas darė vienas pransuzų ir vienas amerikiečių gydytojas žinomoj prancuzų Salpetriere klinikoje kovai su vėžio liga. Minėtų gydytojų buvo padarytas mėginimas kovoti su vėžio liga, leidžiant kobros nuodų. Pastebėta, kad įleidus tų nuodų, sustabdomas vėžio ligos plėtimasis ih sumažinami skausmai. Išklau-sius šio įdomaus pranešimo, žinomas prancuzų prof. Calmette pasisakė už bandymų tęsimą. Jis, tarp kitko, pranešė, kad prieš 32 metus jį buvo įkandusi kobra. Po pirmo skausmo įkasta ranka buvo anestetizuota, tačiau paraližo žymių nepasireiškė.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Friday by
Michael Narvid

Editorial Office:
3227 South Halsted Street Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra Sąjaučiamasis Laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 3227 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

UŽSISAKYMO KAINA:

Suvenynte Valstyjose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.
Vyriausia šalis valdžia ir suverenai yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.
Visuotinis besilankis švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tarpe Lietuvos ir išėjusių Lietuvių.

Kuoartimiau broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išėjusių Jungtinių Valstijų ir kitose šalyse.
Bendros pastangos ir veiksmai įgyvendinti Lietuvoje ir visose tautoje plačiausios Demokratinės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskirimas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsivengiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją Lietuvių kartą — jaunomę, išauklėti sveiką, apaviestą ir tautiskai susipratusių.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais — Mes be Vilniaus Nenurimsim.

GELBĖJIMAS SAVOM ORGANIZACIJOM.

Visi žinom, jog dabartiniai laikai suvaržė mūsų veikimą. Organizacijos, laikraščiai, bizniai ir didžiama lietuvių yra prispausti prie sienos. Beveik keturi dešimtys metų palieka skaudų pėdsaką. Kova už buvį; kova su trukumais ir abejojimais dėl ateities, nustumia į užpakalį daugelį kitų dalykų. Greitomis perbėgę skaitlines rasime, jog Amerikos lietuvių finansinės ir šiaip kultūrinės draugijos bei klubai, sudėti į kruvą, neteko milijonų dolerių, kurie sutirpo bankuose arba "investuotose." Depresija taipgi atėmė galimybę tukstanciam lietuvių užsimokėti į fraternalės arba tautines organizacijas ir jie dabar turi pasitraukti su nuostoliais netik sau, bet ir visam lietuvių judėjimui.

Turint tai omeny, reiktų apsvarstyti štai koks begalo rimtas ir neatidėliotinas klausimas — kaip apsaugoti nuo pakrikimo ir galimos mirties tas organizacijas kurios yra neabejotini ramsčiai Amerikos lietuvių išėjimų. Fraternalės draugijos yra smarkiausiai atakuojamos. Depresija išjudino jas iš pat šaknų. Turtui ir nariams mažėjant, tęsti kova ir laimėti nėra taip lengva. Bet kova reikės laimėti, nežiurint kiek ji nereikalautų iš mūsų aukų.

Skaudžiausias faktas yra tas, jog mes permažai įvertinam grėsiantį pavojų ir, palyginamai, nieko nedarom jį prašalinti. Fraternalių organizacijų viduje tęsiamos tos pačios bereikšmės, atgyvenusios polemikos; viena narių grupė griežia dantį prieš kitą ir ginkluojasi suduoti smugį ne depresijai, bet tos pat draugijos nariams. Kuomet viskas ramu ir laikai pakenčiami, toks politiškas sportas yra vietoj, bet šiandie padėtis daugeliu atžvilgiu yra kritinga ir tik skubioms priemonėms arba sutartina akcija tesugebėsime atsilaikyti.

Mūsų tautinės organizacijos irgi pergyvena sunkų krizį. Tiesa, jų gyvybei nėra tokio didelio pavojaus, bet už tai jų idėjinis darbas gali taip sumažėti, kad tik su mikroskopu tegalės pastebėti ar jos juda ar stovi vietoj. Visi mažina išlaidas ir saugo dolerį kaip savo akį, tačiau yra tokių darbų, kurių negali išbraukti iš veikimo programos. Sykį apleisi derlingą lauką, į jį greit sugrįžti nesitiekė. Todel noroms, nenoroms turi stovėti vietoj ir gintis iki paskutiniųjų kiekvieną pėdą.

Bet čia reikia pastebėti ir vienas, antras džiuginantis reiškinis. Anot žmonių, sunki našta sustiprina pečius. Krizio laikais gimsta nauja energija; pareiškiama daugiau pašventimo ir noro vyriškai kovoti. Paimkim, kad ir tuos pačius mūsų sandariečius. Geraisiais laikais, kuomet niekam nieko netruko daugelis veikėjų nelaužė per daug savo galvos apie Amerikos lietuvių ateitį ir priemones kaip apsisaugoti nuo ištautėjimo. Buvo gyvenama daugiau upu, negu tiesiu protavimu.

Tiktai dabar, kuomet prieš mūsų akis atsiderė visai naujas, nors ne taip malonus vaizdas, mes pradėdam aiškiai suprasti savo klaidas. Mūsų tolimesnis veikimas ima reikėti daug platesnėse rybose; organizacijos nariai atjaucia reikalą ir palyginavimą yra kur kas didesnis negu "prosperity" gadyne. Tokioje dvasioje mes tikimės pergyventi šį sunkų krizį.

EUROPOS DEMOKRATIJA PAVOJUJ.

Perversmas arba revoliucija Vokietijoje iškėlė aikštėn gana keistą dalyką. Pastaruojuose balsavimuose į reichstagą arba parlamentą, didžiama gyventojų gera valia atsizadėjo visų savo laisvių, garantuotų konstitucijų ir savo likimą pavedę į diktatoriaus Hitlerio rankas. Ir kuomet Hitleris laimėjo visą šalį tapo įvesta aštri spaudos cenzura, politiniai persekiojimai, kratos ir tikrasis teroras. Apie šituos dalykus žmonės žinojo pirm balsavimo, tačiau tas nesulaikė jų nuo Hitlerio.

Atrodo, tarytum visa vokiečių tauta but nusprendusi atlikti politinę saužudystę ir pati užsinerti ant kaklo kilpą. Kaip kitaip išaiškinti šitą dvidešimto amžiaus nesąmonę? Hitlerio nepapas-

tas pasisekimas neiškrito iš dangaus, bet buvo pasekmė daugelio aplinkybių. Vokietija pralaimėjo karą turėjo smarkiai nukentėti. Ji likosi apiplėšta ir pažeminta. Gyventojai užmiršę kas įvedė kraštą į pražūtingą karą, už savo vargus ir nelaimės kaltino esamas valdžias, kurios nuolat keitė ir nesusėdavo atlikti ką nors žymensio. Demokratinę tvarką apart to nemeliširdingai išnaudodavo komunistai erzdinami ir keldami triukšmą. Komunisto pavojus buvo geriausia Hitlerio korta aplošti demokratijos šalininkus. Skęstantis griebiasi ir šiaudo; vokiečiai desperacijos apimti pasivadė Hitlerio įtakai ir gražiems pažadams. Demokratija apvilo didžiumą. Ką atliks diktatura, dar pamatysim.

Ir taip didesnė Europos dalis, valstybių skaičium ir plotu, yra diktatorių valdomos. Reiškia, istorija sukasi atgal. Demokratija turi išnaujo pradėti savo pralaimėtą kovą.

Apžvalga

HITLERININKAI TVERIA SAVO BURIUS KLAIPĖDOJ

Daug sykių Vokietijos nacional-socialistai buvo bandę susukti sau lidą Klaipėdos krašte. Turėdami čia savo skyrius Hitlerio pasekėjai galėtų stiprinti Klaipėdą vokišką dvasią ir rengti dirvą krašto "atdavimui." Tačiau iki pastarųjų laikų jiems nepasisekė išplėsti savo įtaką Klaipėdą, nes vietiniai žmonės per daug šaltai juos priėmė.

Get štai, pabaigoj kovo mėn. š. m. Klaipėdos vokiškam lairašty "Memeller Dampfboot" pasirodo toks pranešimas:

"Visi pirkliai, amatninkai, valdininkai, darbininkai, karo invalidai, pašalpos reikalaujantieji arba kitoki panašių padėčių asmenys, norintieji priklausyti nacional-socialistų piliečių partijai, ateinantiems miestų tarybų atstovų rinkimams gegužės 22 d. 1933 m., kviečiami tuojau žodžiu ar raštu paduoti savo adresus pirkliai Willy Schmidt, krautuvių, Klaipėda, Friedrich Wilh. Str. 45-46 arti akmeninių vartų, kadangi ligi balandžio 1 d. jau turi būti įteikti gatavi kandidatų sąrašai."

Reiškia, Klaipėdos hitlerininkai tikisi netik sutverti savo partiją, bet taipgi atvirai dalyvauti rinkimuose. Dabar klausimas, ar nevertėtų Lietuvos valdžiai įsimaityti ir viešai perspėti, rudamarsinių smarkavimais Klaipėdos krašte nėra pageidaujami.

PITTSBURGO SANDARIEČIŲ NAUDINGAS DARBAS

Žymus mūsų veikėjas J. Virbickas praneša, jog Pittsburgho A.L.T. Sandaros kuopų sąrišis ruošia specialų vakarienę, sekmedieny balandžio 23 d. Visas pelnas skiriamas įrengimui Lietuvių Kambario Pittsburgho Universiteto rumuose.

Visą šį "kambario" vadų veda p. P. Pivarunas gelbstint daugeliu pavienių asmenų ir draugijų. Jei pasisektų šį tikslą įvykinti, Pittsburgho lietuvių atliktų milžinišką pasitarnavimą mūsų kulturai.

BEREIKALINGI GIŃAI DEL SLA.SEKRETORIAUS VIETOS

Kuomet SLA. Pildomoji Taryba nesugebėdama pati išrinkti pastovų sekretorių pavedė tą klausimą išspręsti organizacijos nariams, nes manėm, jog nors sykių susivienijimo istorijoj galėsime apsieiti be tuštaus politikavimo. Bet kur tau!

Paimam į ranką "Dirvą." Pats ponas Karpavičius Kovo 31 dienos laidoj šneka ir nušneka. Svarstymas kandidatų į SLA. sekretorius paremtas senais prietaisais ir nesupratimu padėties. Jis rašo.

"Gerbiami SLA. nariai. Nors kartą pastumkit į šalį Gegužio-Vitaičio-Gugio politiką ir balsuokit už M. A. Raginską."

Aišku, jog ponas Karpavičius į rinkimus žiuri vien prietais akimis. Jam ne svarbu turėti atsakantį, kompetentišką susivienijimo sekretorių, kuris sugebėtų eiti savo pareigas. Pasak p. Karpavičiaus kandidatas yra geras ir remtinas, jeigu jis nepriklauso Gegužio ar kitų grupėi. Ačiū Dievui, didžiama narių protauja kitaip.

titulais "His Majesty the King" o Jungtinių Valstijų reikalai buvo antroje vietoje. Aš lioviau Chicago Tribune skaitęs dar prieš karą, tiktai todėl kad negalėjau pakęsti, bent vieną kartą į sąvaite, spausdinamų editoriajų, įkalbančių, kad Amerika, tai Anglijos gražuolė dukte, kad Yankee'iai tai britų broliai ar bent pusbroliai, kad Amerikos priedermė savo "Mother Country," Anglijai, visose jos nelaimėse gelbėti kaip motinai. Net ir buvęs Mayoras Thompsonas, politiniai sumetimais, pataikė į skriaudžiamųjų tautų ausis Anglijos naudai. Bet Andrews, už pavergimą viešųjų mokyklų Anglijos naudai. Bet Andrews, tu-tuojujas, nuvykęs Washingtonan pas Herbert Hoover'į, gavo puaukštiniimą ir tapo visų Jungtinių Valstijų Apšvietos Komisarų. Hooveris, prieš rinkimus, 1928 metais, pasižadėjo "Gulfto Atlantic Water Ways" praveisti Anglijos naudai, per St. Lawrence River, o ne per Hudson upę, kaip siulė Al Smith savuose prieš-rinkiminiuose pareiškimuose. Spauda buvo už Anglijos reikalus nusistačiusi ir Hooveris tai atliko ką prieš rinkimus pažadėjo. "Water-Ways Anglija kontroliuoja. Kad Washingtonas buvo visų Jungtinių Valstijų anglinimo fanatiškas šalininkas, tai jo biografija geriausiai liudija. Jo santikiai su franciais buvo draugiški tik tol, kol anie Jungtinių Valstijų laisvę iškovojė. Be Francijos pagalbos, Washingtonas nei kas kitas, nebutų Angliją apgalvėjęs ir Respublika nebutų gimusi. Francija irgi norėjo turėti "globojė" įtakos naujoje Respublikoje, bet Washingtonas darė pastangas, kad nauda iš bendravimosi tektų Anglijai, o ne Francijai. Visos įtakingos vietos buvo pavadamos išitikimiams Anglijos šalininkams. Anglijos masonų draugija ir Washington'ą valdė, nes Wash. buvo masonas. Kad Anglija Washingtono norėjo, kad jis valdžios prieky būtų tai irgi faktas. Kuomet pergalinti angliai degino Virginijos patrijotų sodybas, Washingtono kaip priešingos armijos vado, turtų, triobų, nei gyvulių nei nepakliudė.

Anglijos nacionalizmo akstinas atvirai veikia. Visi kas nori matyt atjaucia, sistematingą anglinimo veikimą Amerikoje. Amerikos valdininkai, ima politikę pamokas iš Anglijos "neklaidingųjų." Šita šalis savomis lėšomis veža Anglijos kultūrinę vežimą išimtinai Anglijos naudai.

Antanas K. Rutkauskas, M.D. 4442 So. Western Ave., Chicago, Illinois.

ZMOGUS 24 VALANDOMS UŽSISALDE Į LEDĄ

New Yorkas, Vasario mėn. — Tulas Argentinos "fakiras" Pedro Natiz senesai New Yorko užsisaldė į vieną ledo gabalą ir tokioj padėty išbuvo 24 valandas.

Kaip New Yorko laikraščiai aprašo, jis pirma su pagalba hipnozės pasivadė į sustingimo padėtį. Po to, iš kalno sustartu planu; jo padėjėjai jį paguldė į metalinį grabą, pripildė vandeniui ir su visu vandenį pagramzdintu "fakiru" padėjo į ledų kambarį.

Per ketelį minučių vanduo bematant užšalo į ledą ir sykiu ledu pavertė patį fakirą. Grabas paliktas ledinėje per 24 valandas.

Kitą dieną grabas buvo išneštas į normalią temperatūrą, ledas pradėjo tirpti. Nutirpintą fakiro lavoną apsudė talko milteliais pradėjo masažuoti, pasvaru kui jį išmaudė vasariniam vandeniu ir fakiras patenkintas atsibudo gyvas.

Amerikos spauda tvirtina, kad jokiam šukavimui nebuvo vietos, nes visa užšaldymo operacija buvo atlikta ekspertams ir žurnalistams asmeniniai da-

Sveikatos Skyrius

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri

Amerikos Lietuvių Doktorų Draugija.

DANTŲ HYGIENA

Rašo Dr. G. Blozis, Dentistas, Chicago, Ill.

Gerbiamas skaitytoju, ar turėjai kuomet skaudantį dantį? Labai yra nesmagu turėti dantį. Dantgelį turint, kelios minutės pavirsta ilgiausiomis valandomis. Kuomet jusų dantys yra sveiki, viskas gerai, tyku ir nieko nemastai apie juos. Jiems burnoje esant paslėptais, nėra matoma, ar jie yra švarus arba purvini, aplipę moliu, ar kitais nešvarumais apžėlę. Bet gavus sukinejantį skausmą, tuomet jaučiuame lyg kas kaltų ant syk šimtą vinių į galvą. Tuomet jau žinome, kad turime dantis burnoje ir įsivaizduojame skaudantį dantį tokiu dideliu, kaip tas namas, kuriame gyvenama. Ir nieko kito negalime mastyti, kaip tik apie tą skaudantį dantį.

Dabar kila klausimas, ar mums to reikėtų dailieiti? Visai ne. Mes to galime išvengti pasirūpinami su dantimis iš anksto taip, kaip ir su kitomis kūno dalimis. Pav. kuomet mes perkame žeminius drabužius? Ar kai išiname į lauką ir jaučiame šaltį? Visai ne. Mes drabužiais pasirūpiname iš anksto, kad nenušaltume, kad nepagautume šalčio, kad nereikėtų skausmus kęsti.

Kodel nepadaryti taip ir su dantimis? Kodel dantis neaprupinti ir nepadaryti tvirtais, kad jie visuomet galėtų sutikti savo priešą — bakterijas. Bet didelė didžiama mūsų netik nemastome, aprupinti dantis, einant pas dantų gydytoją vieną arba du kartus į metus, kad apžiūrėtų, ar nėra pradėjusių kiurti ir nuvalinti juos. Netik neduodame gydytojiui apžiūrėti, bet kad ir matome arba jaučiame šukę dantų, arba išpuvimą, vienok bile neskauda tai ir laukiame. Na, o kai jau pradeda skaudėti, tai tuomet turime net iš darbo išlyvaujant. Todel šis eksperimentas turėtų didelių pasiekimų medicinos praktikoje, tuo labiau kad panašūs bandymai buvo mėginta daryti jau prieš karą.

Yra žinoma, kad eskimosai užšaldo į ledą gyvas žuvis ir po kelių savaičių jas vėl atgaivina. Be to, tulas daržininkas Gaymard dar prieš kokį šimtą metų buvo išbandęs žuvų ir varlių užšaldymą ir paskui atgaivinimą.

Prieš porą dešimčių metų vienas gydytojas Castellane Seymour Amerikoje po ilgų metų bandymų buvo išradęs kažkokį skystį, kurio išvirkštės šuniui jį pavertė į sustingusio pozą ir paskui užšaldė į ledą ir po kurio laiko vėl atgaivino. Jis norėjo tą eksperimentą išbandyti pats su savim, bet nerado nė vieno žmogaus, kurs būtų drįsęs jį užšaldyti, kadangi visi bijojo įstatymų baudmės.

ANGLIJA SMARKIAI GINKLUOJASI JUROSE

Londone didelį susivylimą sukėlė krašto apsaugos ministerijos paskelbtas laikinasis karo ir laivyno biudžetas ateinančioms metams.

Pasirodo, kad neurint į pačios Anglijos iniciatyvą nusigin-klavimo konferencijoj ženevoj, jos pačios karo biudžetas padidėjo 4,500,000 svarais sterlingų. Dabartiniame biudžete prrodyta kad kariškos išlaidos kainavo 104,364,000 svarų sterlingų, o ateinančioms metams kainuos 108,946,000 svarų.

Karo laivų statybos programa numato ateinančiais metais pastatyti 4 naujus kreiserius ir 9 torpedininkus.

likti ir gaišti dieną arba dvi, kas lėšuoja net kelis dolerius; o kiek dar skausmo reikia pakęsti ir galų gale dantį prarandame.

Bakterijos yra labai maži gyviai arba organizmai, kurių su neapginkluotomis akimis negalima matyti, bet jos turi tokią didelę spēką, kad net didžiausios ir tvirčiausios milžinų sunaikina. Bakterijų yra daugybė ir įvairių rūšių. Jos pas žmogų įsigaua įvairiais būdais. Pav., kuni esant perpiautam, perdrėkstam, taipgi jos įsigaua per nosį arba per burną. Nosies gliėvės dar yra apsaugotos nuo bakterijų, bet burna tai neturi jokios apsaugos, nebent ji yra uždaryta. Kvėpuojant per burną, ne per nosį, mums beveik nuolatini pavojus grėšia, nes šimtais įgauname negeistinių bakterijų, kurios bile minuta gali mus padaryti nelaimingais.

Gal but, gerbiamas skaitytojas jas mąstys, kaip gali bakterijos pakenkti kietiems dantims, kuomet jos ieško minkšto kuno įlysti. Dantys yra kieti, tas tiesa. Reikia nepamiršti, kad dantys yra subudavoti iš įvairių dalių, kurių vidury gyvio yra minkštas, kur bakterijos gauna progos vidun įsigauti. Dar viena proga bakterijai yra įsigauti į dantį be nudevėjimo, be išpuvimo, arba perskilimo, tai yra, kur stiebas arba "karuna" susiduria su šaknimis, nes dažnai smegenys (arba dėsnos) buna pasmukę arba užgauti, o šaknis yra minkštesnės, negu kita dalis danties. Na, ir tarp dantų neišvalytų neišvalius, bakterijos ten gerai įsigaua ir labai sparčiai dauginasi.

Dar noriu priminti, kad mes dažnai įgauname bakterijų valgydami. Valgiai gali būti švarūs, vienok neretai jie esti surteršti vieniokiu ar kitokiu budu. Pamastyk, skaitytoju, kiek kartų pirka vaisių ir valgiai juos nemazgojęs, o kad ir apšluoštei nešvaria škepetaitė, tai mažai ką tereikia. Mes nepamąstome apie tuos vaisius, kuriuos gatvėje parduoda, kad jie yra dulkinai, įvairių musių ir vabalų apvaikščioti, bei apkresti nuodingomis bakterijomis. Suvalgius tokių vaisių su bakterijomis, dažnai apsikrečiame pavojingomis ligomis.

EKSKURSIJOS

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Is New Yorko i KLAIPĖDĄ Per Gothenburgą GREITA KELIONĖ i LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

"BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS" PIGIOS LAIVAKORTES

Išplaukimai iš New Yorko:
M. L. Kungsholm — Balandžio 1
S. S. Drottningholm — Gegužės 20
M. L. Kungsholm — Birželio 3
S. S. Drottningholm — Birželio 12
M. L. Gripsholm — Liepos 3

EKSKURSIJOS

M. L. Gripsholm — Balandžio 22
M. L. Kungsholm — Gegužės 8
*M. L. Gripsholm — Gegužės 27
*Tiesiog į Klaipėdą be Persėdimo.

Informacijų ir Laivakortę kreipkitės į vietinį agentą.

SWEDISH AMERICAN LINE
21 STATE ST., NEW YORK, N. Y.
CHICAGO, ILL. 181 N. Michigan Ave
BOSTON, MASS. 10 State Street
DETROIT, MICH. 73 Monroe Street

Garsinkites
"SANDAROJE"

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Pittsburgh, Pa.

Apie Lietuviu Kambari ir Jaunuoliu Darba.

Lietuviu jaunuoliai dirba su didziausiu pasiryzimu, kad sukels Lietuviu Kambario Pittsburgho Universitete.

Ypatingai savo veikimu pasi-
zymejo Lietuvaites Ratelis, prie
kurio priklauso devynios lietu-
vaites. Praejusiu metu lapkricio
men. Ratelio pirm., p-le J. Luko-
saitis pasauke mane per telefona
ir klausia: "Ar galima rengti
baliu Lietuviu Kambario nau-
dai." Atsakiau: "Taip, su pad-
kavone." Po to pasikalbejimo
jaunuoles sujudo rengti baliu,
kuris jvyko vasario 22 d. ir ku-
ris buvo visapusiškai pasekmin-
gas, duodamas Lietuviu Kamba-
riui daugiau pelno, negu kaipo
kuriu dideliu kljubu arba drau-
gysciu rengti parengimai.

Sio baltiaus pasekmės mums
aiskiai rodo, kad musu jaunu-
oliai yra dorbtus, sumanus, ir
patriotiskai.

Siemet "Lietuvaites" Ratelis
turi devynias nases, butent: C.
Mikelionute, Pirm.; A. Aluko-
naitė, L. Akstinaitė, J. Dansevi-
caitė, M. Danseviciute, J. Luko-
saitė, F. Lekaviciute, H. Saban-
naitė ir S. Sabanaitė.

Turedamas daugiau nariu, ti-
kiu, kad "Lietuvaites" Ratelis
ateityje surengs dar didesnius ir
pasekmingesnius parengimus uz
jvykusiu Lietuviu Kambario nau-
dai baliu.—P. Pivarunas.

Pittsburgho lietuviu tarpe tur
but didziausias klausimas dabar-
tiniu laiku yra: kaip sukelti
5,000.00 doleriu jrengimui Lietu-
viu Kambario Pittsburgho Uni-
versitete.

Visos didesnės Draugijos ren-
gia parengimus, kad prisidés uz
suteiktam nepriklausomai svetain-
ei del apvaiksciojimo, ir tariame
vieš padékos zodj Mrs. W. C.
Kessler Gelynciai, 1830 Carson
St., S. S. Pittsburgho, kuri, ne-
mokamai, gražiai isdabino gy-
vomis gelėmis svetaine. Abelu
svetainės pagrazinimu rupestin-
gai pasidaravo p. W. Gutaus-
kas; ir, reikia pasakyti, kad is-
dabita del Lietuvos nepriklauso-
mybės šventės daré tikrai ma-
lonu jspudj.

Dabar tariame padékos zodj
Lietuviu Radio Kliubo valdybai,
ir K. Q. V. Radio Stočiai, kad
per pasidaravima Lietuviu Ra-
dio Kliubo Valdybos, K. Q. V.
Radio Stotis suteiké nemokamai
del Lietuvos nepriklausomybės
šventės programo 15 minučių
per Radio, ir Radio programa is-
pildé "Naujosios Aušros Kliubo"
nariai.

Iš priezasties badarbės jokios
jžangos nebuvo. Visos išlaidos
buvo: už garsinimus per Radio
per 4 Nedéldienius, tai buvo ren-
kamos aukos minétois išlai-
doms padengti. Aukų surinkta
\$11.03, o už garsinimus per Ra-
dio reikéjo užmokéti tik \$5.00,
tai \$6.03 atliko ir ta suma, pa-
gal Draugiju atstovu nutarima,
buvo pasiusta Vilniaus reika-
lams prof. M. Birziškos vardu,
Vasario 21 diena.

Prie pabaigos norima pareikšti,
kad Komitetas kuris buvo iš-
rinktas Draugiju susirinkime,
Sausio 8 d. ir buvo įgaliotas ru-
pintis Lietuvos nepriklausomy-
bės paminėjimo sukaktuviu su-
rengimu, stengési atlikti savo
pareigas pagal geriausias savo
išgales, ir jei kur jvyko kokia
klaida, tai malonésit atleisti.
Mes skaitome savo darba už-
baigtu.

bedarbę, tai ir tiketus padarė
labai žemus, vos ketvirdalis do-
lerio.

Taigi dar kartą sakau, kad
mes Pittsburghiečiai kaip pavie-
niai, taip Draugijos bandykim
visi prisidėti. Kurie negali pri-
sidėti su didesne auka nors pa-
remt kitų draugiju rengiamus
parengimus Universiteto naudai
But gerai, kad nei viena Draugi-
ja nepasiliktu ne prisidėjus ar
su auka ar su koku parengimu.

Taigi tik visi suremkim pe-
ciais ir tą Amžiną darbą padary-
sim visi prisidėdami. Kurie negali
prisidėti su didesne auka nors pa-
remt kitų draugiju rengiamus
parengimus Universiteto naudai
But gerai, kad nei viena Draugi-
ja nepasiliktu ne prisidėjus ar
su auka ar su koku parengimu.

Viešas Padékos Zodis Lietuvos
Nepriklausomybės Apvaikscio-
jimo dalyviams.

Siuomi tariame vieš padékos
zodj, ir širdingą acių visiems
Lietuvos nepriklausomybės ap-
vaiksciojimo programo daly-
viams ir kitiems kas tik prisid-
jo prie iškilmingo Lietuvos ne-
priklausomybės 15-kos metų su-
kaktuviu paminėjimo, kuris jvy-
ko Vasario 19 d., Lietuviu Moks-
lo Draugystės svetainėje.

Pirmiausiai tariam acių pro-
gramo dalyviams, kurie patarna
vo be jokio atsilyginimo: Jono
Vainausko Orkestrai, daininin-
kėms, dainininkams, pjanistai
ir kitiems menininkams: Miss
Frances Blakely, Mr. Foster
Goeddel, p-lei Anelei Mieliausku-
tei, p-lei Laurai Paulekiutei,
p-lei Mildai Virbickiutei, sesu-
tėms Rajauskaitėms. "Naujo-
sios Aušros Kliubo" nariams:
poniai Gertrudai Dargienei, p.p.
Stelai ir Jadvygai Plukiutėms
ir Povilui Maceikai; kalbėto-
jams C. J. Millui, S. Bakanui, J.
K. Mažiuknai, ir Povilui Dar-
giui. Tariame acių, ir visai skait-
lingai publikai.

Taigi tariame širdingą acių
Lietuviu Mokslo Draugystei už
suteiktam nemokamai svetain-
ei del apvaiksciojimo, ir tariame
vieš padékos zodj Mrs. W. C.
Kessler Gelynciai, 1830 Carson
St., S. S. Pittsburgho, kuri, ne-
mokamai, gražiai isdabino gy-
vomis gelėmis svetaine. Abelu
svetainės pagrazinimu rupestin-
gai pasidaravo p. W. Gutaus-
kas; ir, reikia pasakyti, kad is-
dabita del Lietuvos nepriklauso-
mybės šventės daré tikrai ma-
lonu jspudj.

Dabar tariame padékos zodj
Lietuviu Radio Kliubo valdybai,
ir K. Q. V. Radio Stočiai, kad
per pasidaravima Lietuviu Ra-
dio Kliubo Valdybos, K. Q. V.
Radio Stotis suteiké nemokamai
del Lietuvos nepriklausomybės
šventės programo 15 minučių
per Radio, ir Radio programa is-
pildé "Naujosios Aušros Kliubo"
nariai.

Iš priezasties badarbės jokios
jžangos nebuvo. Visos išlaidos
buvo: už garsinimus per Radio
per 4 Nedéldienius, tai buvo ren-
kamos aukos minétois išlai-
doms padengti. Aukų surinkta
\$11.03, o už garsinimus per Ra-
dio reikéjo užmokéti tik \$5.00,
tai \$6.03 atliko ir ta suma, pa-
gal Draugiju atstovu nutarima,
buvo pasiusta Vilniaus reika-
lams prof. M. Birziškos vardu,
Vasario 21 diena.

Prie pabaigos norima pareikšti,
kad Komitetas kuris buvo iš-
rinktas Draugiju susirinkime,
Sausio 8 d. ir buvo įgaliotas ru-
pintis Lietuvos nepriklausomy-
bės paminėjimo sukaktuviu su-
rengimu, stengési atlikti savo
pareigas pagal geriausias savo
išgales, ir jei kur jvyko kokia
klaida, tai malonésit atleisti.
Mes skaitome savo darba už-
baigtu.

Komitetas:
A. Vainorius, Pirmininkas,
Ona Valkauskas, Sekretorius
1127 Beaver Avenue,
N. S. Pittsburgh, Pa.

Cleveland, Ohio

DARZELIO ATIDARYMAS

Birželio 4 d.—Lietuviu Kultu-
rinio Darzelio Sajaunga rengia
pikniką Darzelio naudai, kuri-
me bus filmuojami pikniko da-
lyviai parodomui Clevelando
Lietuviu pasilinksminimo Lietu-
vos žmonėmis.

BIRZELIO 11 D.—DARZELIO
ATIDARYMAS

Pikniku rengėjams patariame
susitaikyt su Darzelio valdyba
kaslink Birželio 4 ir 11 dienų,
nes tose dienose Darzelio parengi-
mai turi jvykti ir nebus gali-
ma prisitaikyti prie niekieno ki-
to pikniku ar išvažiavimu. Ku-
rie rengiate tose dienose ką sa-
vo, prašomi atidėti ant toliau
ir pasirinkti sau kitas dienas.

Kadangi atidaryme dalyvaus
Lietuvos Ministeris B. K. Balu-
tis, Miesto Majoras Miller ir ki-
ti, taigi dalyvaus garsus Glen-
ville High mokyklos mokiniu
benas, taigi mes turime prie jų
laiko taikytis ir negalim kitų
dieniu skirti.

New Britain, Conn.

Pranešimas 32 Kuopos Nariams

Visi nariai susirinkite Balan-
dzio 14, 1933, 8:00 v. vakare,
800 Park St., Lietuviu Svetai-
nėj, nes bus svarbiu dalyku ap-
tarta.

Pavasaris artinasi ir vasara o
dar nieko nepradėjome. Jau
laikas aptarti kur išvažiavimus
laikysime ateinančią vasarą.

Kurie neužsimokėję o pinigų
turite, tai malonėkite atsilanky-
ti ir užsimokėti ir turésime iš
Centro pranešimų, ir atskaitas
kiek kainavo Sandarą išleisti ir
kiek turėjo kainuoti per 6 mė-
nesius. Yra daug nariu, kurie
įdomaujasi apie Centrą ir musų
Sandarą. Todėl visi malonésite
susirinkti.

Nutarimų Raštininkas,
A. J. Brinius.

So. Boston, Mass.

Nedélios Vakare, 26 d. Kovo, Lietuviu
Salėje jvyko Gabijos Choro Kon-
certas. Publikos Atsilanké Apie
200 Asmenų.

Programas Susidada iš šių Nemeriu:

- GABIJOS CHORAS,
Dirveliu vedant:
a) Regėjimas — J. Naujalis
b) Vakaro Ilgésis — A. Vanagaitis
c) Aras — M. Petrauskas
- M. SENUKEVICIUTE,
Solo—pasirenkant.
- SO. BOSTONO LIET. KANKLIU
ORKESTRA:
a) Neopoltan Nights — N. N.
b) Club Mandolinisti — N. N.
c) Geismai ir Svajones, Petrauskas
- KOMEDIJA "ZYDAS STATINEJ"
Martynas statinu dirbėjas —
S. Pauras
Maré, jo žmona — J. Kesleriené
Juozas, Martyno pagalbininkas —
S. Pačauskas
Sliomkė Mozelevė — A. Moekevičius
Iekus Leiba, jo draugas —
J. Kirmelevičius
- SO. BOSTONO LIET. KANKLIU
ORKESTRA:
a) Zalioj Lankoj — M. Petrauskas
b) Estudiantina — N. N.
c) Birutė — M. Petrauskas
- VYRU CHORAS:
a) Kada Saulé Leidžias, J. Dirvelis
b) Vilniun Trauk — A. Vanagaitis
- S. PAURAS, Solo — Pasirenkant
- MERGINU CHORAS—
(apie 20 paneliu)
a) Mano Namelis — S. Pauras
b) Vakarelis — S. Pauras
- S. PAURAS ir
M. SENUKEVICIUTE, Duetas
a) Nesegk sau rožes prie kasu—
Paulauskas
b) Aš įsilivkčiau čigonu ruba—
S. Simkus
- GABIJOS CHORAS (mišrus)
a) Kur giria žaliuoja — Gudavičius
b) Oi broliai, broliai — Navickas
c) Tu ir Aš — A. Vanagaitis
Pianistė V. Paltanaviciute.

KĄ MUMS SUTEIKIA
SANDARA?
Sandaros organizacijos nariai
negauna pašalpos ligoj ar po-
mirtinés. Kaipo atlyginimà už
savo darbà ir centà kiekvienas
narys įsigyja kitokios rūšies
dividentà, t. y.—dvasinį užsiga-
nėdinimà. Aktyvus sandariečiai
dirba išveijus ir Lietuvos gerov-
ei, nujausdami, jog tai yra tie-
sioginė pareiga; neabutinai rei-
kalas, kurio negalime numesti į

UZ MAZIAUSIA DALYKELI UZPULDINEJA JAUNUOLIUS

"Tėvynės" No. 10 koks tai
M. A. užpuola ant jaunuoliu, kad
jū išspausdintuos pagarsinimus
jvyko keletas klaidu, bet rašyto-
jas užmiršta, kad ir suaugusiu
rašiniuos arba pagarsinimus
klaidu pasitaiko.

Jaunuoliai norėjo padaryti
daugiau pelno, tai ir davé plaku-
tus atspausdinti svetimtaučiu
spaustuvėj. Lai musų spaustuv-
ninkai padaro spaudos darbus
už tokià pat kainà kaip svetim-
taučiai, tai netik suaugé, bet ir
jaunuoliai jiems duos darbo o
ne svetimtaučiams.

SVETIMTAUCIAI KAIPO NAMU SAVININKAI

Jog 51.8 nušimtis visų sve-
timtaučiu šeimynu Suv. Valsti-
jose turi savus namus ir veda
visà tautà namu savininkyste
parodo skaitlines kurias kà tik
išleido Suv. Val. Cenzos Biuras.
Šeimynu klasifikavimas cen-
zos tikslui spręstas pagal šeim-
ynos galvos spalvos ir gimimo
vietos. Balto svetimtaučio še-
imyna yra šeimyna, kurios galva
yra baltas svetimtautis žmogus.
Žmona gali buti vietinė arba
svetimtautė, bet vaikai, nes
daugumas gimé šioje šalyje yra
balti vietiniai. Tokiu budu nu-
šimtis gyventoju, kurie svetim-
taučiai bile vietoje yra visu-
met mažesnis negu nušimtis
šeimynu (šeimynu galvu) Cen-
zos Biuras praneša.

Balandžio 30 d., 1930 m. buvo
29,904,663 šeimynos Suv. Val-
stijose, iš kuriu net 20,968,803
arba 70.1% buvo vietiniai (vie-
tiniu, svetimtaučiu arba maišy-
tų tēvu) 5,736,491 arba 19.2%
svetimtaučiai; 2,803,756 arba
9.4% negrai ir 395,613 arba
1.3% kitu rasiu.

Cenzos Biuras sako kad "na-
mas" yra šeimynos gyvenimo
vieta, ir tokiu budu, skaitlius
namu yra lygus, visuomet, su
skaitliu šeimynu. Kaslink savi-
ninkyste tai namas skaitomas
"savas" jeigu pilnai arba tik
dalinai užmokėtas.

Iš visų suskaitytų namu 1930
m. 14,002,074 arba 46.8% buvo
"savus" namai, ir 15,319,817
arba 51.2% randavoti, kuomet
1.9% namu nepažymėta. Iš ukiu
namu 52.5% buvo "savus" na-
mai ir 44.5% randavoti; iš ne-
ukiniu namu kiton pusén,
45.2% "savus" ir 33.2% randa-
voti.

Imant namu savininkyste pa-
gal šeimynu gimimo vietos, ran-
dame kad iš visų baltu šeimynu,
13,224,389 arba 49.5% turėjo
savus namus, ir 13,004,800 ar-
ba 48.7% randavojo kuomet
476,105 arba 1.8% neraportuoti.
Iš negru, 669,645 arba 23.8%
turėjo savus namus, kuomet 2-
050,217 arba 73.1% randavoti.
Augčiausias nušimtis namu
savininkyste rasta tarpe baltu
svetimtaučiu šeimynu ir antroj
vietoje šeimynos, kuriu galva
buvo baltas vietinis, svetimtau-
čiu arba maišytų tēvu. Iš 5,736-
491 svetimtaučiu šeimynu, 2-
968,707 arba 51.8% turėjo savo
namus ir iš 5,460,810 vietiniu
šeimynu, kuriu galvos svetim-
taučiu ar maišytų tēvu, 2,818-
006 arba 51.6% buvo namu sa-
vininkai.

Buvo 15,507,993 šeimynu vie-
tiniu tēvu, ir iš tų 7,437,676
arba 48.0% turėjo savo namus.

Imant namu savininkyste pa-
gal šeimynu gimimo vietos, ran-
dame kad iš visų baltu šeimynu,
13,224,389 arba 49.5% turėjo
savus namus, ir 13,004,800 ar-
ba 48.7% randavojo kuomet
476,105 arba 1.8% neraportuoti.
Iš negru, 669,645 arba 23.8%
turėjo savus namus, kuomet 2-
050,217 arba 73.1% randavoti.

Augčiausias nušimtis namu
savininkyste rasta tarpe baltu
svetimtaučiu šeimynu ir antroj
vietoje šeimynos, kuriu galva
buvo baltas vietinis, svetimtau-
čiu arba maišytų tēvu. Iš 5,736-
491 svetimtaučiu šeimynu, 2-
968,707 arba 51.8% turėjo savo
namus ir iš 5,460,810 vietiniu
šeimynu, kuriu galvos svetim-
taučiu ar maišytų tēvu, 2,818-
006 arba 51.6% buvo namu sa-
vininkai.

Buvo 15,507,993 šeimynu vie-
tiniu tēvu, ir iš tų 7,437,676
arba 48.0% turėjo savo namus.

Imant namu savininkyste pa-
gal šeimynu gimimo vietos, ran-
dame kad iš visų baltu šeimynu,
13,224,389 arba 49.5% turėjo
savus namus, ir 13,004,800 ar-
ba 48.7% randavojo kuomet
476,105 arba 1.8% neraportuoti.
Iš negru, 669,645 arba 23.8%
turėjo savus namus, kuomet 2-
050,217 arba 73.1% randavoti.

Augčiausias nušimtis namu
savininkyste rasta tarpe baltu
svetimtaučiu šeimynu ir antroj
vietoje šeimynos, kuriu galva
buvo baltas vietinis, svetimtau-
čiu arba maišytų tēvu. Iš 5,736-
491 svetimtaučiu šeimynu, 2-
968,707 arba 51.8% turėjo savo
namus ir iš 5,460,810 vietiniu
šeimynu, kuriu galvos svetim-
taučiu ar maišytų tēvu, 2,818-
006 arba 51.6% buvo namu sa-
vininkai.

Buvo 15,507,993 šeimynu vie-
tiniu tēvu, ir iš tų 7,437,676
arba 48.0% turėjo savo namus.

"LIETUVIU DIENOS KARALAITES" KONKURSAUS JAU PRASIDĖJO

Konkursà Laimėjus Lietuvaitė ir 12 Jos "Svitos" Nariu oficijuos
"Lietuviu Dienos" Iškilmėse, kurios jvyks Liepos 16 diena.

Chicago Pasaulinės Parodos
Tautiniu Grupiu Lietuviu Sekci-
ja (Parodos lietuviu komitetas)
šiandien pasekle "LIETUVIU
DIENOS KARALAITES" kon-
kursà, kurj Chicago lietuviu
visuomenė, delegavusi komitetà
rupintis lietuviu dalyvavimu Pa-
radoje, rekomendavo susirinki-
taučiai, tai netik suaugé, bet ir
jaunuoliai jiems duos darbo o
ne svetimtaučiams.

Konkurso tikslas bus išrinkti
tipingiausia ir gražiausia lietu-
vaitę karalaitę "Lietuviu Dienos"
iškilmėse, kurios jvyks
Pasaulinėje Paradoje liepos 16
diena.

Sekcija kreipiasi į visas Ame-
rikos ir kitu kraštu lietuvaiteis

ragindamas konkursan jstoti,
kad dalyvautu kuo didziausias
skaičius kandidaciu j "Karalai-
tę" ir jos "svita," j kurià bus pa-
rinkta 12-ka kitu mergaiciu.
Viso, konkurso teisėjai išrinks
trylikà lietuvaiciu, o vėliau iš
jū tarpo išrinks "Karalaitę."
Laimėjusi titulà ir jos "svita"
dalyvaus visų iškilmiu atidary-
mo ceremonijose ir jose ofici-
juos.

Lietuvaitės, pageidaujancios
šiam konkurse dalyvauti, turi
išpildyti tam tikrà kuponà, kuris
telpa šiam laikraestyje ir jį iš-
pildzius, prisiusti sekcijai su sa-
vo fotografija. Bendros konkur-

so taisyklės irgi yra nurodytos
šioje laidoje.

Išrinktosios lietuvaiteis bus
pakviestos atvykti Chicago,
kur joms bus suteiktos atatinka-
mos dovanos ir insignija.

Lietuviu Dienos programan
jeis Chicago ir apielinkiu jung-
tinis chorų dainavimas, solistai,
lietuviu laudies šokiai, Lietuvos
ir J. V. valdziu atstovu ir Ame-
rikos lietučiu veikēju kalbos, or-
kestrai ir gyvi paveikslai, vaiz-
duojà Lietuvos praeitj ir dabar-
tj. Be to, Lietuviu Sekcija rengs
eilę kitu iškilmiu, tarp kuriu
bus "LIETUVIU PARODA," su-
rengta nuosalyje nuo Pasaulinės
Parodos.

"Lietuviu Dienos Karalaites" Konkurso Kuponas

PASAULINES PARODOS TAUTINIU
GRUPIU LIETUVIU SEKCIJAI,
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.

Šiuomi jstojū į Chicago Pasaulinės Parodos Tautiniu Grupiu Lietuviu Sekcijos "LIETUVIU DIENOS
KARALAITES" konkursà ir prisijunčiu savo fotografija. Aš sutinku su visomis nustatytomis konkurso taisy-
klėmis ir suteikiu teisu konkurso vedėjams talpinti mano fotografija laikraščiuose ar kituose leidiniuose. Aš
sutinku atvykti į Chicago ir dalyvauti "Lietuviu Dienos" iškilmėse Pasaulinėje Paradoje Liepos 16, 1933 m.

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Aš esu _____ metų amžiaus. Aš gimiau _____ d., _____ mėn. _____ metais

Gimimo vieta _____

Aš lankiau sekančias mokyklas _____

Mano užsiėmimas yra _____

Akių spalva _____ Svoris _____ Aukštis _____

Plaukų spalva Blondinė Brunetė Šviesiaplaukė

Parašas _____

(asmens, kuris prisijunčia fotografija).

šalį be skriaudos sau ir kitiems.
Galime tą pavadinti pasiaukavi-
mu visuomenės labui, nors iš-
tikrųjų tai nebus visai teisinga.
Savo triusà, energijà ir sugaiš-
tų laikà mes pakeičiam į tokià
vertybę, kuri stovi aukščiau vi-
sų kitų prekiu. Dalyvaudami idė
jiniam darbe, mes patobulinam
save, išplečiam savo žinojimà.
Musų jausmas ir mintys aprudy-
tų kaip užkastas į žemę gele-
žies gabalas, jeigu jų nevatom-
em, nesurištumem su išoriniu
gyvenimu.

Vienok yra žmonių, kurie
smerkia Amerikos lietuviu or-
ganizacijas, užmesdami joms
"politikavimà." Tulas profesiona-
las nelabai seniai pareišké: "Aš
niekur nepriklausau; aš esu lai-
svas." Tikrenybėj, jis nėra lai-
svas, bet palaidas. Jeigu visi to-
kie butumem, tai šiandien netur-
tumem nieko. Apie lietuvius re-
tai kuris kas teprisimintų. Yra
apgailėtinas faktas, kad didelė
didžiama musų išveijvos nėra
dar įtraukta į joki žymesni ju-
dėjimus; neprisiliėjus į bile ku-
rià "sriovę." Šimtai tukstančių,
niekuom neprisedada prie tau-
tinio veikimo. Jei pasitaiko pro-
ga jie atlanko kokj nors musų
parengimà, bet tai viskas. Toji
didžiama dar nesupranta orga-
nizacijų naudos ir reikalingumo;
ji nejučia atsakomybės už mu-
sų ateitj. Vienu žodžiu, Ameri-
kos lietuviai dar turi nemažai
stumtis progreso keliu iki jie
supras ką reiškia obalis "Visi
už vienà, vienas už visus."

—Naujas Narys.

DANCIGAS GRESIĄS NAUJU
KARU
Ženeva.—Tautų Sąjungos Ta-
ryba atidėjo lenkų Dancigo gin-
čo svarstymà j šiandien.

Dancigo senate pirmininkas
Ziehm, kuris yra atvykęs į Že-
nevà ryšium su ginču, pareišké,
kad kibirkštis Dancige gali leng-

vai sukelti kità karo gaisrą.
Esa, lenkai išlaipino Vesterpla-
tėj 200 kareviu, apsiginklavu-
siu kulkosvaidžiais ir minosvy-
džiais, sulauždami Dancigo su-
verenines teises ir tarptautines
sutartis. Esa, aukštasis Dancigo
komisaras atsaké pripažinti
lenkų sustiprinimo atgabenimà
j Vesterplatę jvykusiū faktu ir
paprashé Lenkija atšaukti kare-
vius. Tačiau Lenkija atsakiusi
jo reikalavimà patenkinti. Tau-
tų Sąjungos Taryba leidžianti
Lenkijai turėti Vesterplatėj 88
kareivius.

Anglijos Demaršas Varšuvoj
Del Dancigo.
Londono politinės sferose
tvirtinama, kad lenkams sustip-
rinus savo įgulà Dancigo prie-
miesty Vesterplatte, Anglija
gianti demaršà Varšuvoj, kadan
gi toks Lenkijos žygis eses ne-
suderinamas su sutartimis del
lenkų teisiu Dancige.

Išikurė Nauja Amatinku
Sajaunga.
Šiomis dienomis Kaune įsiku-
rė Lietuvos amatinku metalis-
tų sajaunga.

TIESIAI Į KLAIPĖDĄ
be persėdimo
METINĖ EKSKURSIJA
Į LIETUVĄ
Rengiama vedovybje
Amerikos Lietuviu Laivakorciu Agentu Sąjungos
GARLAIVIU
"BERLIN"
Išplauks iš New Yorko Gegužės 10 d.
Trečios Klases Kainos: \$ 92.00
Iš New Yorko į Klaipėdą
I Klaipėdą ir atgal 153.50
Pridedant Jung. Valst. Teksus.
Informacijų kreipkitės į
COSMOPOLITAN TRAVEL SERVICE
J. AMBRAZIEJUS ir E. RUDHIKAS SAV., 148 Grand St., Brooklyn, N. Y.
"NAUJENOS" 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
ATLANTIC TRAVEL SERVICE, K. Sidabras, Prop. 342 W. Broadway, So. Boston, Mass.
A. S. TREČIOKAS, 197 Adams St., Newark, N. J.
"DIRVA" 4820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
JOHN SEKYS, 423 Park St., Hartford, Conn.
PAUL MOLIS, 1730 — 24th St., Detroit, Michigan.
P. BARTKEVICIUS, 678 No. Main St., Montello, Mass.
J. J. URŠIŠ, 187 Oak St., Lawrence, Mass.
J. ZEMANTAUSKAS, 130 Congress Avenue, Waterbury, Conn.
C. J. WOSHNER, 1921 Carson St., S. Pittsburgh, Pa.
A. VARASIUS, 1200 Carson St., 206 All Nations Bank Bldg., Pittsburgh, Pa.
LITHUANIAN VIENYBE PUBLISHING CO., 193 Grand St., Bklyn, N. Y.

Chicagoje

BIRUTĖ STATO SCENOJE "RAGANIŲ"

Mums teko dalyvauti kitų vietos Chorų parengimuose—perstatymuose ir apie juos rašyti. Tačiau, tuom pačiu mes pasiligo ir visų mylimos "Birutės." Rodos, niekas taip negalėdavo mus patenkinti, kaip Birutė savais perstatymais. Bet netenka nusiminti—Birutė uoliai rengiasi ir Velykų dienoje, balandžio 16, stato labai gražią operetę—"Raganius," kur dalyvauja geriausios vietos muzikalės spēkos, kaip tai: Nora Gugis, p-lė Pečiukaitė, p. Pečiukaitis, p. Rimkus, ponia Julia Gapšis, Kaminskas, Pažerskis, p-lė Tverionaitė ir kiti. Birutei vadovauja ir rengia šią operetę plačiai žinomas muzikas-pianistas p. Bylanskas, režisieruoja p. Jurgelionis.

Birutė šią operetę statė apie porą metų tam atgal ir turėjo geras pasekmes. Laikraščių korespondentai pareiškė, kad tai buvo tobuliausiai pastatyta Chicagoje lietuvių istorijoj. Taigi, turint omenyje kas joje dalyvauja, netenka abejoti, kad ir šį kartą bus klesniškai perstatyta. Todėl mes ir norime atkreipti visų lietuvių atydą, kad Velykų dienoje mes nesėdėsime užsidarę namuose, bet ateisime į Birutės rengiamą vakarą ir dar kartą pasigėrėsime gražia operete ir geriausiaisiais mūsų muzikos srityje talentais.

—Muzikų Matas.

RADIO

Praeitą Antradienio vakare ir vėl radio klausytojai turėjo malonumą pasiklausyti rinktinio Lietuviško radio programo, kuris buvo perduotas iš stoties WGES, pastangomis Peoples Furniture krautuvių.

Reikia pažymėti, kad šį sykį programo dainų dalis buvo išpildyta tikrai per artistiškas jėgas, kurių išlavinti balsai dar sykį liudijo, kad mes, Lietuviai, turime gana gerų radio dainininkų ir dainininkių. Šį sykį gana šauniai pasirodė žinomas "Peoples Radio Kwartetas ir Duetas," išpildydami keletą rinktinų kompozicijų, o ypatingai "Oželis." Šimkaus, tai yra viena iš labai sunkių kompozicijų, kuri tikrai reikalauja gero išsilavinimo, bal su taikymo ir tono išlaikymo, bet šį sykį buvo geriausiai sudainuota negu kada teko girdėti. Taip pat graži muzika ir naujinga kalba, kurią pateikė Dr. Jovaišas, M. D., ir programo vedėjas, suteikė daug naudingų ir įdomių dalykų, kad buvo svarbu ir naudinga klausytojams. Baidiant programą pranešta, kad sekantį antradienį programą pildys "Birutės" dainininkai, sudainuodami keletą dainelių iš operetės "Raganiai." Tai bus įdomu pasiklausyti.—Muzikas.

"BENDRAS FRONTAS" DAR NEĮVYKO

Gridgeporto Liet. Bedarbių susirinkimas įvyko antradienio vakare, kovo 28 d., Fellowship House. Susirinkimas buvo skaitlingas ir gyvas; prisirašė 19 naujų narių. Gal būtų prisirašę ir daugiau jeigu komunistai nebūtų atsineję savo organizuotą grupę ardytojų, kurie visą vakarą argumentavo nerimą sukeliančius argumentais, stengdamiesi darbui įtikinti, kad buk tai šita organizacija (CWCOU) esanti niekas daugiau, kaip tik kuligai-panašūs. Keisčiausias dalykas pasirodė, kuomet jie pradėjo duoti įvairiausius klausimus centro atstovui p. Johnsonui. Dauguma tų jų klausimų neturėjo nieko bendro su CWCOU, pav. klausia ką Vokietijos socialdemokratai nuveikė? Paskui vėl: ką Milwaukee'io miesto majoras nuveikė? Dar vėl: ar Šuv. Vel.

konstitucija gyvuoja? ir t.t. Well, sakysim, kad šitokis tu fanatikų žioplumas mus nestebina; mus tiktai stebina, bimbinių komisarų negudrumas. Nejaugi pas juos nesiranda tokių gaivalų sudarymui Defense Corps'ų, kurie pajėgtų nors patys su savim susikalbėti? Taigi šiuomi noriu priminti bimbinių davatkom, kad ateity, šitokios betvarinės Chicago Liet. Bedarbių susirinkimose nebus toleruojamas. Čia ne Rusija; Chicago yra priemonių apsigynimui nuo kuliganizmo. Taigi sekantis Chicago Liet. Bedarbių susirinkimas įvyks toj pačioj vietoj, t. y. Fellowship House, 831 W. 33rd Pl. 4 d. Bal. 7:30 val. vak. Visi lietuviai bedarbiai kaip vyrai taip ir moterys, kviečiami skaitlingai atsilankyti, o mes iš savo pusė pasistengsim priieiti prie geresnės tvarkos.

—Kom. Narys.

DR. M. T. STRIKOLIS JAU PASVEIKO

Sugrįžo iš Clevelando ir Pradėjo Priiminėti Pacientus.

Kaip jau buvo kitados rašyta, kad plačiai žinomas Dr. M. T. Strikolis tulas laikas atgal buvo sunkiai sužeistas automobilio nelaimėje ir net reikėjo padaryti operaciją, kurią atliko lietuvis daktaras, Dr. D. T. Vitkus. Po operacijos Dr. Strikolis buvo priverstas pasilikti Clevelande ilgesniais laikui, tai yra kol visiškai pasveiko. Dabar jis jaučiasi gerai ir priiminėja pacientus. Jo vieta randasi 4645 So. Ashland Ave.—Rep.

APSVIETOS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Moterų Draugija "Apsvietos" susirinkimas įvyks Antradienį, Balandžio 4 dieną 1933, 7:30 val. vak., Sandaros Svet. Visos narės esate kviečiamos skaitlingai atsilankyti. Bus svarbių nutarimų. Taipgi naujų narių atsiveskit.—Sekretorė.

TUKSTANTINĖ MINIA BUDRIKO KONTESTO KONCERTE

Programas Tęsėsi apie 6 val.; Jaunoji Birutė Sužavėjo Publiką.

Pereito Sekmadienio vakare, bal. 26 d., Lietuvių Auditorijoj įvyko vietos biznierių J. Budriko pastangomis surengtas koncertas. Žmonių susirinko apie tukstantis. Programas prasidėjo apie 6 val. vakare ir nusitęsė net po 12-tos val. Programe dalyvių buvo tiek daug, kad kiti negavo progos nei pasirodyti.

Abelno pastabos. Publika susidėjo iš žemesnio kultūrinio išsilavinimo žmonių. Tai liudija faktas, kad geriausias, muzikaliu žvilgsniu numeris—p-lės Briedžiūtės piano solo buvo traukdomas ir jai nervingai teko jį užbaigti. Programas buvo perilgas. Ponas Budrikas jau ne pirmu kartu rengia panašius programas ir jis turėjo permatyti, kad toks ilgas programos negalima išpildyti per vieną vakarą. Antras dalykas, tai perilga pertrauka ir leidimas keliais atvėjais orchestroms pildyti net po kelius numerius dar paigino programą. Programo dalyviai—7-8 metų amžiaus vaikai, išstovėję už scenos per visą 6 val. vos galėjo pastovėti, o ne pildyti programą—šokti. Tačiau Jaunosios Birutės šokėjai, ypatingai akrobatiniu numeriu sužavėjo publiką, kuri suteikė daugiau aplovismentų, negu bilei kuriam kitam programo dalyviui.

Programė-konteste dalyvavo veik išimtinai jaunuoliai. Taigi ir šio kontesto idėja gera—tuomi duodama mūsų jaunimui progą parodyti savo talentus bei išsilavinimą ir paakstina juos prie gražių darbų.

—Muzikų Matas.

M. DUNDULIENĖS ARTISTŲ GRUPĖ RENGIA SI PRIE NAUJO VEIKALO "BALTIJOS PAKRANTĖSE"

Iš patikimų šaltinių teko nugalvoti, kad p. M. Dundulienės Artistų grupė rengiasi prie perstatymo labai gražaus veikalio "Baltijos Pakrantėse." Vaidinimas įvyks Gegužės 6 d., Subatos vakare, Lietuvių Auditorijos Didžiojoj svetainėj.

Butų pagėdaujama, kad visi dramoms meno dailė mėgstantieji tą dieną rezervuotų "Baltijos Pakrantėse" perstatymui.—V.

Brighton Park NEWS OF JAUNOJI BIRUTĖ

Jaunosios Birutės Club is moving to Mc Kinley Park Auditorium. We are sorry to leave Mr. and Mrs. Kolalis home, 2547 W. 47th St.

Our social party will be held on April 8th, 1933 at Mr. and Mrs. Kolalis home. Admission—25c. Entree 7:30. We are expecting you to come to our party.

That is about all. Next time I will fish some more news for the coming issue of Sandara. —General Lulu.

THROUGH THE KEYHOLE

Produce the door
Forget the keys
We, the Peekers
Will be at ease.

Here we are again, folks, at our favorite sport. And if you think it's easy work, YOU get a spade and try digging up dirt. It is not only dirty, but it's also dangerous work, especially when our digging takes us on the Ruta Gay Girls' property.

If Mr. Ziegfeld had dropped in on our meeting last Friday, we would surely have lost some members. For believe it or not, some of our dancers, under the direction of Miss Narmonta, are heading straight for the FOLLIES. We enjoyed the hike last Sunday immensely. The weather was ideal—for a day in bed!

Our club is composed of Comic Strip characters, it seems. Yes, going down the line we have Ella (Cinders), Etta (Kett), Blondie, Annie, Stella (Clinker) and little Kayo. And are they funny!! One look at them and the crowd roars. Come and join the spectators.

We wondered why so many of the girls in the club have thin legs. We learned why when we heard them singing. They could do the canaries justice.

Can you imagine a Validictorian ballad dancing? No? We can, and was it a treat! Oh well, one can't be good at everything.

How fast the hours flew. When we lifted our eyes from the keyhole to the clock, we were astounded. It was past our bedtime and we made for home. Even Peekers have to sleep, you know. Laba nakti.—The Peekers.

KUPIŠKIS

Etinės Kultūros Draugija—Kupiškio Skyrius.

Kaip laikraščius skaitančioji visuomenė galėjo pastebėti, E.K.D. Kupiškio skyrius darbuojas apšvietos ir kultūros dirvoje iš peties ir nuo širdies.

Lietuvoje jau pustuzinis Etinės Kultūros Draugijos skyrių yra susitvėrusių ir tie skyriai nemiega, bet dirba apšvietos kultūros dirvoje: rengdami pakaitas, pamokas, parsitraukdami prelegentus net iš laikinos sostinės—Kauno. Draugija steigia Laisvas Kapines, jas dailina—gražina, kad kapai būtų daugiau panašūs į gojų, negu į sielą slėgiantį amžinąjį miestą. Kaimiečiams įkuria knygynus, skaitytukas, kur suaugę ir jaunimas turi progą pasiskaityti laikraščių ir knygų, nes Etinės kultūros draugijos nariai žino gerai, kad tik per apšvietą, ne kitaip galima pagerinti savo buvį.

Tamsus, neapšviestas kaimietis yra visų skriaudžiamas ir iš-

naudojamas. Jis skurde gimsta ir skurde miršta. Kitaip yra su apšviestu—jis nesiduoda savęs skriausti ir kur gyvenimas jo kas sklandžiaus slenka ir jis sunkiausiai gyvenimo našatą pergali.

Tad suteikime progą kaimiečiui apšviesti. Prigėbėkime Etinės Kultūros Draugijai įrengtus knygynus, skaitytukas padidinti ir praplėsti.

Pagėbėkime steigiamais Laisviems kapams įsigyti žemės plotą ir pagražinti, padailinti, kur galėtų nebažnytiniai prideramai pasipalaidoti.

Rašydami laiškus Lietuvon paskaitykim savuosius, kad kur dar nėra Etinės Kultūros Draugijos skyriaus, kad nevilkinant sutvertų; kad rengtų paskaitas, pamokas; kad steigtų knygynus, skaitytukas kaimiečiams. Ir tam darbai tam garbingam darbiui visų pirma mes patys turime prisidėti pinigais! Ypač siūskime penkinę, dešimtinę tiems Etinės Kultūros Draugijos skyriams, kurie jau yra susitvėrę ir veikia.

Imkite pavyzdį iš Amerikos Kupiškėnų arba iš Amerikos Kruopiečių. Nežiurint sunkių sąlygų—vistiek Amerikiečiai eina saviesiems talkon ir savo dešimtukų prisideda prie sutvirtinimo Lietuvoje įsikurusios vietos Etinės Kultūros Draugijos skyriaus. Štai Kupiškėnai nei ne pasijuto kaip tarp savęs susikolektavo ir pasiūtė Kupiškį 1.125 litus už kuriuos Etinės Kultūros Draugijos skyrius nupirko žemės plotą Laisviems kapams ir įrengė knygyną ir skaitytuką Kupiškėje. Žinoma ir suprantama, kad tos sumos pinigų toli gražu nepakanka. Bet tuom parodom, kad mes, Amerikos lietuviai, tam gražiam darbiui pritariam ir ateinam talkon.

Kupiškėnai yra pasiryžę įrengti netik knygyną-skaitytuką, bet rengti paskaitas, pamokas kaimiečiams; įsigyti Laisvus kapus ir juos padailinti, pagražinti. Jie dar yra pasiryžę pastatyti Kupiškėje gražius erdvius Liaudies Namus.—Ir tą jie padarys sukauptom jėgom visi iš vien dirbdami.

Nemanykit, Amerikos lietuviai, kad tas darbas lengvai ir

švelniai einasi. Ne, anap to ne! Yra pavydo ir keršto; yra mažai trugdančių darbiui jėgų. Vieni trugdo iš pavydo, kiti trugdo iš nesupratimo; tretii o taip sau į ratą kuolą kiša, kad tik sulauktų vežimą, ar apverstį jį. Bet, nežiurint tų sunkenybių, darbas eina pirmyn.

Todėl šiuomi kreipiuosi į jus,

VELYKINIS IŠPARDAVIMAS

Visokių Radio MAŽIAUSIOMIS KAINOMIS MIESTE!

Nauji 1933 metų Mados PHILCO ir kitokie Radios, labai gražiose kabinetuose—

\$29.50

ir augščiau. \$14.00 Nauji Midget Radios po

\$6.00

Crosley Midget Radios su police calls, po

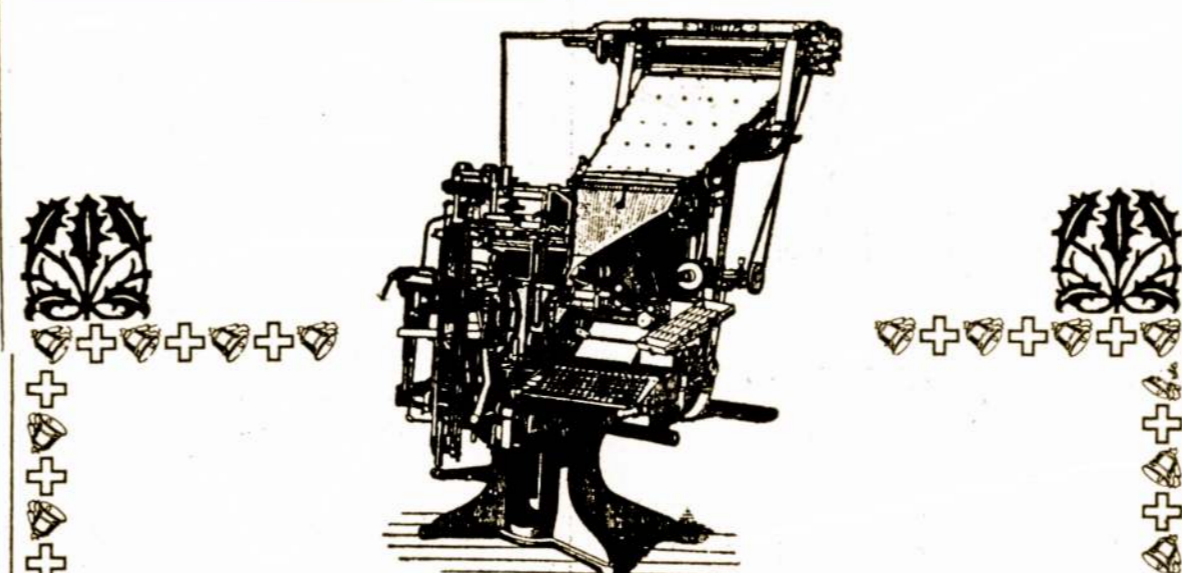
\$14.90

Imame senus radios, ir pianus į mainus ant naujų.

MATYKITE TUOJAUS

PEOPLES FURNITURE CO.

Krautuvėse
2536-40 W. 63rd St.
Corner Maplewood Ave.
4177-83 Archer Ave.
Corner Richmond Street
Chicago, Ill.

SANDAROS SPAUSTUVĖ

spausdina draugijoms ir pavieniams žmonėms įvairius spaudos darbus: laikraščius, knygas, konstitucijas, programas, tikietus, visokias blankas draugijoms, laiškams antgalvius, konvertus ir tt.

Spaudos darbus padarome greitai ir gražiai. Reikala spaudos darbų, kreipkitės į Sandaros spaustuvę adresu:

3227 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Tel. Calumet 3277

LIETUVA

PER HAMBURGĄ

Moderninis, patogus ir kitų neviršijamas visose klasėse patarnavimas. Savaitiniai išplaukimai iš New Yorko. Patogus ir greitas geležinkelio susisiekimas iš Hamburgo.

VIDUTINĖS KAINOS.

HAMBURG-AMERICAN LINE
177 N. Michigan Ave., CHICAGO

gerbiamieji Amerikos lietuviai, kurie matot, kad šis darbas našus ir garbingas—ateikit man talkon, ir štai kaip:

Susirinkime draugystės, kuopos ar klubo, pakelk šį Etinės Kultūros Draugijos reikalą ir pasiprašyk leidimo pakoletuoti liuonorai—kas kiek duos. Sukolektuotus pinigus nors ir mažiau šią sumą, priduook man, žemiau pasirašiusiam. Gauta pinigų suma bus pakvituota viešai per laikraštį ir pinigai nevilkinant bus pasiūsti Kupiškį—Etinės Kultūros Draugijai.

Pasitikėdamas, kad geros valios lietuviai šį Etinės Kultūros Draugijos reikalą parems, pasiileku, Jusų atmintyje,

Dr-as A. L. Graičunas,
3310 So. Halsted Street
Chicago, Illinois.

REMKIME SAVUOSIUS

Gerbiami Sandariečiai ir "Sandaros" skaitytojai, remkite tuos biznierių ir profesionalus, kurie garsinasi "Sandaroje" nes mes tik vienas kitą remdami ir kooperuodami pergyvensim šią depresiją ir susilauksim geresnių laikų.

SANDAROS RED. ir ADM.

GRABORIAI

Phone Lafayette 3572

J. Liulevicius

Graborius ir Balsamuotojas Patarnauja Chicagoj ir aplinkiniuose miestukuose. Didelė graži Kopyčia pagrabams dykai.

4092 Archer Avenue, Chicago

Tel Yards 1138

Stanley P. Mazeika

LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams.

3319 Auburn Av., Chicago

ADVOKATAI

JOSEPH J GRISH

Lietuvis Advokatas

4631 So. Ashland Ave.

Tel. Boulevard 2800

Rez. 6515 So. Kockwell St.

Rel. Republic 9723

A. A. OLIS

ADVOKATAS

100 N. La Salle St., Room 2221

Telephone Randolph 0332

Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.

3241 South Halsted Street

Telephone Victory 0562

7-9 vak. apart Panedžio, Seredos ir Pėnnyčios

DAKTARAI

MELDŽIU

PASTEBĖTI

Daug žmonių nusiskundžia, kad mažes niekad neranda ofise, kada atsilanko su tikslu mane pamatyti.

Šiuomi meldžiu įsitęmyti, kad mano ofiso valandos štai: Kas dieną iki 10 valandų ryto; ir vakare nuo 6-tos iki 9-tos val. Todėl turintieji reikalą ir norintieji mane pamatyti malonesite prisilaikyti nurodytų priėmimo valandų.—Ne kitaip.

DR. A. L. GRAICUNAS

3310 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Yards 3162.

DAKTARAI

Dr. Karl Nurkat

(NURKAITIS)

Akiniai pritaikomi moksliskū budu

2437 W. 69th Street
Tel. Grovehill 2242

Phone: Hemlock 7828

Dr. C. K. Kiauga

DENTISTAS

2420 West Marquette Road
Arti Western Ave.

Valandos:

Nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

Tel. Republic 2266—Hemlock 2010

Dr. K. Drangelis

DENTISTAS

2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

PRANESIMAS

Dr. Margerio

Persikėliau į erdvesnę ir patogesnę vietą
3325 SO. HALSTED ST.
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 p. pietų; nuo 6 iki 8 vakare.
Šventadieniais nuo 10 iki 12
Phone Boulevard 8483

Phone Canal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

(Cor. Leavitt St.)

Val.: nuo 1 iki 8 ir nuo 7 iki 8 v. v.

Ned. ir Seredomis pagal sutartį.

Rez.: 6628 So. Richmond St.

Tel. Republic 7868.

Dr. P. Z. Zalatoris

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso valandos:

10:30 iki 12 val. rytais

1 iki 3 val. po pietų

6 iki 9 val. vakarais.

Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais

Ofisas:

1821 So. Halsted Street

Telefonas Canal 0257

Rezidencija:

6600 So. Artesian Avenue

Telefonas Prospect 6659

PRANEŠU

Dr. Strikol'io M. D.

SUGRĮŽIMA

Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue

Ofiso valandos:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Ofiso Tel: Boulevard 7820

Namų Tel: Prospect 1930

Phone Victory 7188

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS

3243 South Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Telefonai: Boulevard 5918

ir Boulevard 5914

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9

Nedėliomis pagal sutartį